

Motion till riksdagen 2011/12: MJ471

av **Ulf Holm m.fl. (MP)**

Reformering av EU:s gemensamma fiskepolitik

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om krav som Sverige bör driva i samband med reformeringen av EU:s fiskepolitik.

Motivering

Efter trettio år av gemensam fiskepolitik befinner sig fisket inom EU i djup kris. Fiskbestånden är uttömda, industrin kämpar – kraftiga subventioner till trots – för sin överlevnad, kustsamhällena förfaller och havsmiljön försämras. Trenden var visserligen tydlig redan innan EU:s fiskepolitik skapades 1982, men denna har helt misslyckats med att leverera lösningar på problemen.

I juli 2011 lade EU-kommissionen fram sitt förslag till reformering av EU:s fiskepolitik, i syfte att anta detta i slutet av 2012 genom ett medbeslutandeförfarande mellan EU-parlamentet och rådet.

För närvarande överutnyttjas 65 procent av bestånden i Nordostatlanten och 90 procent av bestånden i Medelhavet. Mellan 1995 och 2010 minskade EU:s fångster med 40 procent. Mer än 60 procent av den fisk och de skaldjur som konsumeras i EU importeras. 127 000 personer i EU var sysselsatta inom fisket 2007, mindre än 0,1 procent av EU:s totala arbetskraft. Från 1996/1997 har antalet fiskare minskat med 4–5 procent om året. Förra året gjorde fiskeindustrin inom EU en nettoförlust på 4,6 procent.

EU:s fiskepolitik lider av förvirrade och ibland motstridiga mål. Det formella målet är att tillhandahålla ”hållbara, ekonomiska, miljömässiga och sociala villkor”; ändå ger den inte fiskeriförvaltare och beslutsfattare någon vägledning om vad man ska göra i händelse av målkonflikter. EU:s fiskeriministrar har rutinemässigt ignorerat vetenskapliga råd och satt fiskekvoterna högre än vad fiskbestånden klarar av, med det kortsiktiga syftet att skydda

Fel! Okänt namn på

arbetstillfällen. Resultatet har blivit det motsatta: en industri som kämpar för sin överlevnad till följd av uttömda fiskbestånd.

Ett gissel i EU:s fiskepolitik är utkast – stora mängder fisk och andra arter (fåglar, sköldpaddor, havslevande däggdjur och så vidare) fångas och kastas överbord, döda. Detta är en skandal. Destruktiva fiskemetoder är ett allvarligt hot mot den biologiska mångfalden till havs.

Fiskbestånd är inga handelsvaror – de är naturliga, förnybara gemensamma resurser; ändå innehåller EU-kommissionens förslag åtgärder för att privatisera resurserna. Tilldelning av fiskerättigheter har traditionellt sett baserats på historiska fångster: de som har bidragit mest till överfisket belönas.

Det finns ingen som ifrågasätter det faktum att EU:s fiskeflotta är för stor för den mängd fisk som finns tillgänglig. Mycket av den överkapacitet som finns inom fisket beror på generösa subventioner under flera årtionden. Överkapacitet är det allvarligaste problem som EU:s fiskepolitik har att hantera eftersom det leder till ett oemotståndligt politiskt tryck att sätta kvoterna för högt och därmed till ett ohållbart fiske. Och eftersom de ohållbara kvoterna ändå inte räcker blir det också ett illegalt fiske.

EU:s flotta är verksam över hela världen: 28 procent av den fisk som landas av europeiska fiskebåtar tas utanför EU:s egna vatten (20 procent på internationellt vatten, och 8 procent under avtal med icke-EU-länder).

Den svenska regeringen bör spela en pådrivande roll i den nu pågående reformen av EU:s fiskepolitik. 2009 motionerade vi om vad regeringen bör driva i samband med förhandlingarna (motion 2009/10: MJ480 Grön fiskeripolitik i EU).

Där finns också utförliga motiveringar till förslagen. När nu EU-kommissionen har presenterat sitt förslag och förhandlingarna gått in i en ny fas finns förutsättningar för att diskutera vad Sverige bör driva i detta läge. Nedan finns förslag på åtta angelägna förändringar av EU:s fiskepolitik som Sverige bör driva.

Inför tydliga och prioriterade mål för politiken

Den reformerade fiskepolitiken måste klart och tydligt sätta ekologisk hållbarhet, baserat på försiktighetsprincipen och hänsyn till ekosystemet som ett grundläggande villkor för ekonomisk och social hållbarhet. Utan fisk, inget fiske.

Säkra starka fiskbestånd

Europeiska unionen måste bli mer koncis och mer ambitiös när det gäller att sätta mål för att fiskbestånden ska återhämta sig och bibehållas på säkra nivåer och undvika uttömda bestånd. Fiskbestånden måste bevaras på nivåer som ligger tillräckligt högt över de nivåer som krävs för att producera maximal hållbar avkastning så att de kan uppfylla sina roller i marina ekosystem som rovdjur eller bytesdjur och så att fisket kan bli lönsamt utan fortsatta

Fel! Okänt namn på

subventioner. För att uppnå detta måste långsiktiga återhämtnings- eller förvaltningsplaner antas för alla reglerade arter till 2015.

Förbud utkast och skydda den biologiska mångfalden

Det finns ett akut behov av ett förbud mot utkast av havslevande organismer. Kommissionens förslag om ett förbud mot utkast nämner bara vissa arter. Det är viktigt att förbudet omfattar alla arter, inklusive sjöfåglar, havslevande däggdjur, valar, ungfisk och fiskar som inte fångas i kommersiellt syfte. Förbudet måste också uttryckligen kopplas till behovet att förbättra selektiviteten hos fiskeutrustning och fiskemetoderna. Den marina biologiska mångfalden måste få ett mycket bättre skydd mot destruktiva fiskemetoder.

Inför kriterier för tilldelning av fiskerättigheter

Villkoret för att få privilegiet att exploatera fiskbestånd ska vara att fisket sker på ett miljömässigt och socialt ansvarstagande samt lagligt sätt. Man ska kunna begära att fiskarna kan visa att deras verksamhet inte skadar havsmiljön och att de på ett avgörande vis bidrar till kustfiskesamhällena. Medlemsstaterna ska använda sådana kriterier vid tilldelning av fiskerättigheter.

Minska fiskeflottan

Minskningar av fiskeflottan måste planeras och regleras i enlighet med analyser av vilka resurser som kan fångas på ett uthålligt sätt. I ett första steg ska de fiskefartyg och fiskeredskap som är mest destruktiva i miljöhänsen elimineras.

Skär ner på skadliga subventioner!

Offentliga medel ska inte användas för att öka fiskekapaciteten, de ska användas för att förbättra miljöprestandan hos de europeiska fiskeflottorna. Detta innebär mindre skador på fiskbestånd och marina miljöer, mindre energiförbrukning, inga utkast och ett fullständigt genomslag för ekosystemsansatsen.

Minska den globala påverkan av EU:s fiske

De EU-medel som utdelas som ersättning för tillgång till fiskbestånd i vatten i tredjeland måste klart och tydligt frikopplas från ekonomiska stödprogram till lokalt fiske, forskning och kontroll i tredjeland. Accessavgift måste betalas av redarna själva, vilket kan ge EU:s stöd mer fokus på förbättrad förvaltning

Fel! Okänt namn på

och utveckling av landets inhemska fiskesektor. EU ska vara en förespråkare för hållbarhet och transparens.

EU ska inte fånga fisk i tredjeland om inte följande kriterier uppfylls:

- ? relevanta, uppdaterade och tillförlitliga vetenskapliga bedömningar av fiskbestånden ska finnas tillgängliga
- ? det ska finnas ett vetenskapligt fastställt överflöd av det fiskbestånd som fångas, i enlighet med de principer som finns angivna i FN:s havsrättskonvention, och detta ska inte vara föremål för fiske från lokalbefolkningens sida
- ? transparent öppna och transparenta utvärderingar ska utföras och göras allmänt tillgängliga
- ? det ska finnas en effektiv fiskeriförvaltning och -kontroll – minst samma miljökrav ska gälla som inom EU.

Gör fiskepolitiken förenlig med miljö- och utvecklingsmål

Reformeringen av EU:s fiskepolitik måste få EU:s fiske både inom och utom EU att vara samstämmigt med EU:s miljö- och utvecklingspolitik.

Stockholm den 4 oktober 2011

Ulf Holm (MP)

Helena Leander (MP)

Kew Nordqvist (MP)

Jan Lindholm (MP)

Tina Ehn (MP)

Peter Rådberg (MP)